

Kivimetsa eelhindang

Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas Orajõe külas Kivimetsa kinnistu (registriosa nr 3965606, katastritunnus 21303:005:0317) eraldisel 2 lageraie (edaspidi LR) keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes Osäühing Murati Puit (registrinumber 12398195) volitatud esindaja Rivo Fomotškin (isikukood 38903296513) poolt 24.09.2025 esitatud metsateatise, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Jätta algatamata Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas Orajõe külas Kivimetsa kinnistu (kinnistu registriosa 3965606, katastriüksus 21303:005:0317) eraldisel 2 (0,86 ha) LR keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2. Kavandatud raie tegemisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

1.2.1. Kavandatav raieala piirneb lõheliste kudemis- ja elupaikade nimistusse (keskkonnaministri 15.06.2004 määrus nr 73) kantud veekogu Lemmejõe 10 m laiuse veekaitsevööndiga (põhikaardile kantud veekogu veepiirist). Tulenevalt veeseaduse § 36 lõike 1 punktist 5 ja lõikest 2, § 118 lõikest 1 ja lõike 2 punktist 2, § 119 punktist 2, looduskaitseaduse § 51 lõigetest 1 ja 2 ja keskkonnaministri 11.08.2017 määruse nr 28 § 4 lõikest 2 tuleb raietööde tegemisel järgida järgmiseid tingimusi:

Veekaitsevööndis on keelatud:

1. Metsa-, sh alusmetsa ja põõsastiku raie;
2. Raidmete jätmine veekaitsevööndisse ja veekogusse;
3. Mootorsõidukitega kallaste kahjustamine, veekogust läbisõitmine ja rööbaste tekitamine.

1.3. Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele üldistele nõuetele ei ole vajalikud.

1.4. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul Ametlikes Teadaannetes.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Osäühing Murati Puit (registrinumber 12398195) volitatud esindaja Rivo Fomotškin (isikukood 38903296513) esitas 24.09.2025 Keskkonnaametile metsateatise nr 50001163093, millega kavandab eraldisel 2 (0,86 ha) LR-t hinnangulise raiemahuga 183 tm.

Eesti looduse infosüsteem (edaspidi EELIS), Keskkonnaagentuur andmetel piirneb kavandatud tööde ala Natura 2000 võrgustikku kuuluva Lemmejõe loodusalaga (EELIS kood: RAH0000029) ning siseriikliku kaitse all oleva Lemmejõe hoiualaga (EELIS kood: KLO2000247).

2.2. Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatud tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJSi § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJSi § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast (otsus on tehtud 15 tööpäeva jooksul arvates KeHJSi § 61 lõikes 1 nimetatud teabe saamisest).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1. Kavandatud tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Metsateatisega nr 50001163093 kavandatakse LR-t eraldisel 2 (0,86 ha) hinnangulise raie mahuga 183 tm. LR on uuendusraie, mida tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist (MS § 28 lõige 4 punkt 1, lõige 6), seega on eesmärgiks uue metsapõlve rajamine. LR korral raiutakse raielangilt ühe aasta jooksul raie algusest arvates kõik puud, välja arvatud seemne- ja säilikuud ning elujõuline järelkasv (MS § 29 lõige 1). Metsateatis nr 50001163093 on esitatud küpse metsa arenguklassi kuuluva sanglepa enamusega puistu kohta, kus enamuspuuliigi keskmiseks rinnasdiameetriks on 26 cm (26.02.2022 inventeerimisandmete kohaselt).

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

Kivimetsa kinnistu asub Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas Orajõe külas. Kavandatud raie jääb alale, kus kehtib Häädemeeste Vallavolikogu 19.06.2013 otsusega nr 8 kehtestatud Häädemeeste valla üldplaneering (üldplaneeringu kehtestamise ajal asus maaüksus Häädemeeste vallas). Kavandatud raie ala paikneb kehtiva üldplaneeringu järgi rohevõrgustiku tuumalal, kus metsa majandamine toimub vastavalt metsaseadusele. Üldplaneeringuga pole alale raiepiiranguid sätestatud.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja¹ §-s 19 sätestatuga.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raie töödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena. Ala korrastatuse saavutamise huvides on vajalik raidmed alalt maksimaalselt kokku vedada ning energiapuiduna kasutusele võtta.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raie töödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raie töid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raie töödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

LR-t kavandatakse Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas Orajõe külas Kivimetsa kinnistul. Kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu pindala on 5,42 ha, millest 5,25 ha on metsamaa, maaüksus asub hajaasustuspriirkonnas. Kavandatud raie mõjualas on kehtivaid metsateatise. Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raie alal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Eraldisel 2 on küpse metsa arenguklassi kuuluv II boniteedi angervaksa (AN) kasvukohatüübi sanglepik.

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõearsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus kavandatud raie läbi viiakse. LR langiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikul.

Eesti looduse infosüsteem (edaspidi EELIS), Keskkonnaagentuur andmetel piirneb kavandatud tööde ala väikeses osas Natura 2000 võrgustikku kuuluva Lemmejõe loodusala (EELIS kood: RAH0000029) ning siseriikliku kaitse all oleva Lemmejõe hoiualaga (EELIS kood: KLO2000247).

Kultuuriväärtusi, sh. pärandkultuuriobjekte, kavandatud raialal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöörduvus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava raie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raie mõju keskkonnaelementidele:

Kavandatav raie keskkonda ei kahjusta, kui puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnaselt või kuivalt pinnaselt pinnast kahjustamata.

Vesi- raie on kavandatud Lemmejõe veekaitsevööndis vastavalt kehtivatele õigusaktidele, seega langi ulatuses mõju veerežiimile ei ole oluline. Raialal ei ole tuvastatud allikaid, allikalisi alasid ega karstivorme, sealhulgas maa-aluseid jõgesid. Raie Kivimetsa kinnistul ei mõjuta veerežiimi.

Välisõhk ja kliima- kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksik raie eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, seega ei mõjuta Natura kaitse-eesmärkide saavutamist ega muid raialal või selle mõjualas asuvaid looduskaitseobjekte.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- raialal ei ole neid elemente ja seega kavandatud raie neid ei mõjuta. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raie on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Raie teostamise järgselt mõjud pöörduvad. Natura kaitse-eesmärke ja muid alal esinevaid kaitsealuseid loodusobjekte raie töö ei mõjuta. Kehtivate nõuete järgimisel ei kaasne kavandatava tegevusega piiriülest mõju.

3.3.1. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Eelpool nimetatud raie ala piirneb Lemmejõe loodusalaga (RAH0000029). Ala kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduses nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Lemmejõe loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi² järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande³ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatud raie ala eraldisel 2 piirneb Natura 2000 võrgustikku kuuluva Lemmejõe loodusalaga ning siseriikliku kaitse all oleva Lemmejõe hoiualaga.

Eraldis piirneb EELIS (Eesti looduse infosüsteemi), Keskkonnaagentuuri andmetel Lemmejõe loodusalaga ja Lemmejõe hoiuala kaitse-eesmärgiks oleva II kaitsekategooria liigi paksukojalise jõekarbi (*Unio crassus*) piiritletud elupaigaga. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Lemmejõe loodusala ega Lemmejõe hoiuala kaitse eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

²Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

³ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtsa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud Lemmejõe hoiualaga piirneval alal. Mõjud hoiuala kaitse-eesmärkidele, mis kattub Lemmejõe loodusala kaitse-eesmärkidega, on käsitletud p 3.3.1.2.

Eelhinnangus eeldatakse, et metsatööd teostatakse vastavalt heale metsanduse tavale.

3.3.2. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Raiega puutumata jäävas metsaosas ei ole kehtivaid metsateatise. Kavandataval raiel, koos kehtivate metsateatistega, ei ole olulist koosmõju kaitse-eesmärkidele.

Kavandatud raie on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitsekorralduskavaga ja looduskaitse-, vee- ja metsaseadusega ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raietööd (sh. puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuiva pinnasega.

Säilikpuid tuleb lageraielangile jätta vastavalt metsaseaduse § 29 lõige 1 punkti 3 nõuetele (vähemalt 5 tm/ha). Nõuded säilikpuude ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks jäetavate puude ja nende säilitamise kohta on sätestatud metsa majandamise eeskirja §-s 13.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4. Eelhinnangu järeldus

Kavandatud raiel pole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana looduskaitseaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Lemmejõe loodusalale, mis kuulub Natura 2000 alade võrgustikku ning Lemmejõe hoiuala kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitse-nõuetele vastavalt on avariiolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2³. Eelhindamise otsus on Ametlikes Teadaannetes.

Eelhinnangu koostaja:

Uwe Koch
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond